

[Poul Møller.]

at ligningsdirektoratet har passet på, at amtsligningsinspektørerne har passet på, at skatterådene har passet på, at ligningsrådene har passet på at sætte hver enkelt borger rigtigt i skat. Øverst oppe har vi fire statsrevisorer, der skal passe på revisionsdepartementerne.

Her går hele denne voldsomme, kvalificerede arbejdskraft med dette system. Bortset fra de fire i toppen skal de alle have kvalifikationer. Tror man ikke, at al denne arbejdskraft kunne bruges til noget mere produktivt? F. eks. hvis vi lod kommunerne beholde indkomstskatterne og ændrede vore refusionssystemer således, at de for disse skatter kunne afholde en væsentlig del af de kommunale udgifter, som de alle skal have dækning til, men hvor pengene nu først skal ind til staten og så ud til kommunerne igen. Jeg ved godt, at den højtærede statsminister har sagt, at det er så almindeligt, at alle er enige om det. Derfor forstår jeg ikke, hvorfor man ikke har gjort noget for at realisere det i de 12 år, man har haft magt dertil.

Som en tilbuds gående ændring af den offentlige økonomi er en nødvendighed, vil ændrede muligheder for den private økonomi heller ikke kunne undlades, hvis inflationen skal bekæmpes. Jeg har ikke megen tillid til, at man med virkning i vor nuværende økonomiske situation kan bekæmpe inflationen ved at gøre det dyrere at leve, selv om vi må se i øjnene, at det i dag er alt for let at opretholde et overforbrug, det vil sige et forbrug, som end ikke står i rimeligt forhold til indkomststigningerne. Vi har talt om, at indkomststigningerne er for store. Det har Nationalbankens direktør sagt. Det skal nok være rigtigt i forhold til produktionsmulighederne, men det ulykkelige i vort folk er jo, at man ikke engang holder sin økonomi inden for indkomststigningen. Vi lever over evne, og vi lever på gæld. Og når størstedelen af landets befolkning lever på gæld, fordi det er det klogeste, kommer samfundet også til at leve på gæld, og så får man de store udenlandske lånoptagninger, for et eller andet sted skal det jo ind.

Prisstigningsforventninger er så udtalte, at mange, mange mennesker binder sig til udgifter i fremtiden i forventning om, at

priserne gør det fordelagtigt at købe med det samme fremfor at spare op først.

Afbetalingsystemet har utvivlsomt haft en heldig virkning i mange henseender. Det har muliggjort det for borgerne at erhverve sig varige forbrugsgoder, og det har selv sagt også været en fordel for produktionen og omsætningen. Man kommer dog ikke uden om upopulære midler, hvis man vil inflationen til livs. Vi har vel alle en fornemmelse af, at afbetalingssystemet har forøget gældsætningen meget betydeligt. Det er måske også i afbetalingssystemet, at en af vanskelighederne ved regeringens økonomiske politik ligger.

Regeringen kan lægge skatter på varige forbrugsgoder, men når de så flades ud over 24 måneders afbetaling, virker det ikke afskrækkende for ret mange mennesker. Måske er der en mulighed for, at man kan lægge et par måneder til i sidste ende af afbetalingsperioden, når den højtærede finansminister har gjort forbrugsgoder dyrere. Det vil sige, at man kan blive ved med at købe. Det, man skal betale om 2 år, afskrækker ikke én ret meget. Derfor beder jeg om, at man overvejer, om man kan gøre noget ved afbetalingssystemet, for hvis vi skal bevare pengenes købekraft, må vi se i øjnene, at det om en kortere tid kan blive en nødvendighed at foretage sig noget på dette område, om ikke af andre så af psykologiske grunde. Vi hører jo så tit, at den største del af befolkningen ikke er i stand til at spare. Det bliver sagt, når vi drøfter opsparingsforanstaltninger, at de fleste har ingen spareevne, men det er imponerende at tænke på, hvilke afdrags- og renteudgifter de enkelte borgere kan sætte sig for, når de skal købe det ene eller det andet. Det viser, at opsparingsevnen er langt større i vide kredse, end man regner med, for selvfølgelig kan de mennesker, der kan spare op, efter de har købt, også spare op, inden de køber. Det ene er ikke vanskeligere end det andet. Når de ikke gør det, er det, fordi de venter prisstigninger, og fordi de gerne vil have det pågældende gode med det samme i stedet for at vente. Men skal vi bremse forbrugsstigningen og redde os fri af inflationen, må vi få flere mennesker til at tænke sig om, inden de køber. Det er måske også begrænset, hvor længe der vil blive ved med at være kredit-